

SAMBATA.
ANULU VII.

VOIESCE
SI VEI PUTE

ROMÂNIU.

DIARIU POLITICU, COMERCIALE, LITERARIU.

(ARTICLELE TRAMISE SI NEPUBLICATE SE VORU ARDE.)

Direcțoriul diariului: C. A. Rosetti. — Gerantul responsabil: M. Caludescu.

Pentru abonare și reclamări se voră adresa la Administratorul diariului D. C. D. Aricescu, Pas. Român No. 13.

REVISTA POLITICA.

SUCURESCĂ, ^{3/15} Florariu.

Așa că să dată uă ordinanță, prin care se recunoște, în sfîrșită, și de către guvern că delictele de presă nu se pot pune în categoria celorlate delictelor, lovite de codica noastră penală, și se otărască ca Monastirea Văcărești se servescă în viitoru că casă de arestă pentru delictele politice. Do și acest drept este unu drept recunoscut de totă lumea; de și nu s-a făcut acă lucrat, drăptă din tōte puncturile de privire, de cătă în urma atâtore protestări în facia curții apelative criminale și în presă, suntemu silicii, în fața posomoritei și pe deplină intortochiată situaționă în care ne așăm, se mulțimă guvernului ce ne a datu ce era alu nostru, ce nu putea se ne iă, adică osebirea arestațiilor pentru delictele de presă de arestații pentru furtisaguri, ucideri, etc. etc. în urma acestei ordonanțe, dd. Albescu și Aricescu au fost transportați astă-dă la Văcărești, unde sperăm că vor fi tratați cum suntu în totă lumea civilisată cei arestați pentru delictele de presă.

Cu acăstă ocasiune însă se ne împlinim datoria dă mai aduce aminte publicului, d-lorū legiști ai României — se dice c'aveam mult și forțe însemnată — și d-lorū Procurori și Președinți de la curtea de casăjune, că d. Procuratorul de lingă curtea apelativă criminale a cerută prin chărtă oficială că d. Aricescu să se puiă, pentru delictul de presă, la închisoriă preventivă și că cererea sa a fostă și este unu faptu implitu. Le mai aducemăncă aminte că tot acestu mare Procuratorul alu guvernului de lingă curtea apelativă criminale din București, trămite adrese ori cui îl place, și-i chiamă „la bjuroul Procuroriei” fără altă explicație de cătă „fiindu-trebuiușoși”. Astă-felii a chiama eri pe d. Radu Ionescu, și la „supusă” — acesta este termenul celu elegantă și liberală cu care se servesc d. C. Borănescu — l'a supusă la interogatoriu pentru scrieri nesupscrise de d. Ionescu, și pentru cari prin urmare nu putea se-lu chiama d. Procuratorul, totu atât, precum nu poate se chiame, cumă mai diserămu și eri, pe d. C. Heraclide, directorul de la Ministeriul Justiției pentru scrierile s'ară publica suptu inițialile C. H. Este daru bine, folositoru pentru țera ca dd. Procurator se trăca peste legi căndu și cumu voru voi, și se nu mai remăia astă-felii nici unu omu care se nu fi spusă d'ă fi radicat de la lucrările sale și supusă de d-lui la ori ce interogatori și la ori ce aresturi preventive? Astă-felii cere legea? Si dacă ea nu cere astă-felii, pentru ce nu nu înțelegem toți că cea-a ce se face astă-dă in contra legii în privința d-lorū Aricescu și Radu Ionescu, se va face măne în privința altora și nsfîrșită in privința tutelor? Si dacă înțelegem pentru ce nu protestam că mai multă, și pehtru ce mai cu séma nu se rădăca în favorea legii vocile

cele mai competență? Sau vocea să datu omul numai spre a miorlăi lingură și talentul pentru a-lu îngropa, cumu dico scripture, sau pentru a ne servi cu dănsulă numai in propriul nostru interes? În sfîrșită noi ne facem datoria d'a protesta necontentu, chiară căndu romănenu singuri; facă cerulă ca cei cari tacu șalnecu acumu ușură pe ghiacia vieței se nu se descepte măne cădu cu totu intră epocă de unde nici uă cange se nu ne mai pătu scote, căci va fi pătărdi!

Președintele Camerei legislative din Paris, mai nainte d'a se despărți de colegii sei, le-a ținut unu cuvintu in care între altele a dispus:

„Unu guvernă fără controlu și fără critică este ca o corabie fără „lest”. Lipsa de contra-dicere orbezesc și rătăsesce une ori puterea și n'asură țera. Desbaterile noastre „au”, asicurău, mai multă țera de cătă „ar fi făcută uă tăceres amăgitoriă.”

Nu este ore ciudău a vedea pe amicul, pe ruda Imperatului Napoleon, pe ducele de Morny, și înținându controlul Camerei în privința guvernului, și dicandu că unu guvernă fără controlu, perde ecilibrul și cade peste capu, cumă cade corabie care n'are test? Nu este ciudău a audii pe căruia familia acoperită de gloria chiară națiunea cea mai mindră, cercindu controlul spre a nu-și perde ecilibrul, cercindu contrădiccerile, combaterile, speră a nu se borbi și rătaci, să vedea că guvernul nostru închide Camera, căndu voiesce a-lu controla și închide, și anca în Pușcăria și în arestă preventiv pe d. Aricescu, nu numai fiindu călu contra dice, ci fiindu că combată pe cei cari proclamă — și între cari s'a dovedită că este și d. Procuratorul alu Guvernului C. Borănescu — revoluționile bine făcătorie, făente de guvern, adică resturnarea Constituționii, a Convenționii, și dominarea unu regime de ordinanță? Si pentru ce acăstă osebire? Vomu trata în cindu despre acăstă mare cestiune, pănatunci vomu dice numă că după noii cauza acestei ciudate osebiriri, nu poate fi alta de cătă că unu înțelegu și cei-lalți nu, că unu a cunoșință și sciință speculaților politice și cei-lalți nu, că unu voru mărire națiunii și cei-lalți și de voru fi voindu-o n'o n'țelegu, că unu în sfîrșită aă ideie, și ideie mari in capul lor și cei-lalți n'au de cătă abur, că unu scu că prin saptele loră aă cu dinșii, înțelegă națiune și cei-lalți presupu se vede că sunti singuri.

Vedurăm in No. de eri însemnatatea cuvintelor rostită in Camera lordilor de ministru, lucrărilor strâne din Englita. Elu declară curată că umanitatea imperatului Ruselor „n'a făcutu nimicu pentru fericirea Poloni” și explica, înțelege, aproba prin urmare „ne'ncrederea ce este in Po-

“Greutățile ce se puă in fundul unei corabie, sau șeice spre a o țină in ecilibru.

„lonia și Rusia prin sistemea tiranică „ce a fostu adoptată.” Daily-News, organu alu Lordului Russell dice „că trei-deci de ani opiniunea publică condamnă administrația rusă in Polonia și că cu tōte acestea imperatul Ale-sandru a amenințat Warszawa d'a o reduce in cenușă, și Nicolae a făcutu aca-șă amenințare Poloni intrege.”

Toțu d'uă dată insă Lordul Russell dice că Englera nu pote acumă se cără despărțirea Poloniei, căci a-esta nu se pote face fără resbelu, resbelu care ar pune in pericol pacea Europei, daru că speră că puterea opiniunii publice „va sili pe șeice și Czarul a țină séma de dënsa.”

În tōte acestea suntu contrădicceri învederă. Spre a areta și mai bine situaționă, se facem cunoscută că foiele guvernului franceze, combatătări politica englesă, uă ieș in de-ridere și dicu că Polonia nu se va libera cu vorbele Lordilor, ci cu sabia, și că sabia acea-a nu va fi cea englesă. Ce are daru de gându se facă guvernul frances? „Nu se scie ca de pace.” D'uă camu-data se vorbesce de unu congresu prin care se se reguleze, fără și provizoriu, cestiunea Polonă.

1863. 30 Priară. Domnule Repartore!

Credu, în interesul publicu, a areta în ce desordine se percepă contribuționile personali și acele pentru poduri și şosele de la sătiani, masa poporului română. Acea-a ce se face prin cele-lalte părji ale României nu potu afirma; nu credu însă că să facă exceptiune din regula generale sătianii aședași in comună Filipesci de pădure, din districtul Praova, in care am și eu a mea proprietate; în acestu locu potu afirma că pe d'oue trimestru din anul trecutu cu cătă că contribuționile s'au implitu forte regulat, daru pînă acumă nici uă doavadă, nici uă cîtanță nu li s'a datu. Părcălabul a implitu, a versat banii in casa sub-prefecturei; acăstă-i-a înaintat in casa On. Ministerul al Finanțelor, și acelora care au numerat sumele nu li s'a datu nici unu actu, nici uă doavadă că a respunsu sumele acelea, nici uă bucată din acelui registru a souche care se dice că s'a introduș de uădată cu reformarea tinerii comptabilității, dupe faimosă nouă sistemă.

Pe lingă acăstea, în trimestru anului corint de Ianuaru, cindu in contra Convenționii din 1858 s'a ordinat perceperea pe a treia lună, perceperea pe căte trele lunile s'a făcutu in contra legilor existență, pentru contribuționile de asemenea natură prin dorobanți cari au esecută răspunderea banilor. De la toți acei majori și căsătoriști sătiani s'a im-

Abonarea pentru districte de 152 lei

Săse lune 76

Trei lune 38

Abonamentele incep la 1 și 16 ale fiecări lune.

Ele se facă in districte la corespondință

riului și prin poste.

La Paris la d. Hallegrain, rue de l'ancien

comédie, 5; pe trimestru 20 franci.

In Austria la direcțile postale și la agen-

țiale de abonare, pe trimestru 10 florini argintiu valută austriacă.

4 MAIU 1863.

ANULU VII.

LUMINÉZĂ-TE
SI VEI FI.

toriu, este în acea-ășă desordine ca și ministeriul de Finanție; împlinesc de la sătiani cătă uă place său, după cumu imi dicea, cătă i se ordina; din contribuționă sătianilor plătesc contribuționă foniară pentru mine proprietariu care mă opui d'a plăti unu guvernă căruia-a i s'a refusată bugetele de Adunare; părcălabul imi dicea că da de la sine, din propria lui avere; daru de unde are acăstă avere, și de căndu unu sătianu este datoriu a plăti și datoria proprietariului! . . . scăi, d-le Redactoriu, că cea mai mare parte dintre sătiani, în condiționile cari suntu ađi, d'abia print'ua munca forte obosită potu înțreține esistența familiilor loră. Am însemnatu, domnule Redactoriu, cea ce plătescă ađi sătianii din acăstă comune Filipesci de pădure in fără tri-

mestră, și rogă pe guvernă ca anca într'acestă punctu să asculte presa și se îndrepteze asemenei abuzuri.

Contribuționă personale 9 lei Poduri și şosele 3 „ Raportatoriul 12 p.

Părcălabul 10 „

Logofătul Satului 1

Alu 2-lea raportat. călare 2 „ 5 „

Candidatul scolei 20 „

Strejariul 13 „

Ajutoriu dorobanțului 11 „

Paracliserul 13 „

Pentru unu trimestru 16 16

Sciști, domnule Redactoriu, că în lei 36 ai contribuționii, intră plata pentru scole, pentru spitalu, și pentru imbrăcămintea dorobanțului. Vești a-

cumu că peste 36 lei, după legea sanctioană de guvernă, se mai adaugă într' sumele ce respondă sătianii și altele 33 parale pe trimestru, afară din cele-lalte sume care nu scu pînă la ce gradu, guvernul pote tolera împlinirea loră. Credu că ar trebui că Monitorul oficiale se vorbescă in acăstă cestiune pentru luminarea sătianilor și a opiniei publice.

După tōte aceste fapte relatate și-mi permis, d-le Redactoriu, a întreba, unde o se ajungem cu atătea anomalie, cu atăta desordine? Scólele comunali suntu clădite daru stații închise cu toți banii ce fie care sătianu plătesc candidatul comunității.

Făcă cerulă ca guvernul se iea nota de cele ce mi-am permis și pune in vedere prin organul presei și se între cătă mai curindu pe calea legală, ca astă-felu puterea legislativă și executivă, dânduși sinceramente unu concursu leale de care aă impreună trebuia, se organizează acăstă frumosă și imbiligată țera.

Primiști, d-le Redactore, încredințarea osebiei stime ce ve portă.

Antoniu I. Arion

Curtea Apelativă Criminale.

Președintă d-lui A. Florescu.

Judecători DD. Dimancea, S. Zissu, P. Teulescu, Grig. Lahovari. Costache Crețeanu, R. Manolescu. Procurator C. Borănescu

Procesul de Presă intentat d-lui

C. Aricescu.

(Vedă No. de ieri.)

Pledoria d-lui G. Petrescu.

Domnilorū, după lunga și frumosă pledorie a onoratului meu colegu, d. Rosetti, nu mă remine, domnilorū, de cătă a atinge căteva puncturi către a se săpați din vedere, însemnatul oratoriū!

Fie-mi însă permisă a stabili unu principiu, mai nainte de tot. În procesele de presă advocacylui, în față cu lacunele legislațiunii noastre, are două mari datorii: cea d'antău a luaroului și judelelui de factu, său juriului; cea d'a doa a părții cătă se poate mai multă spiritului autorelui acusatū.

Studiul atentiv ce am făcutu articolului incriminatū, mău convinsu că onorabilul meu clientu, d. Aricescu, n'a avut altu scopu de cătă a emite teoriu ce, naturalu, facu parte de domeniu politiciu. Dreptu aceia, domnilorū, și pledoria mea nu va fi urdită de cătă erăși în acelu sensu, — cu deosebire numai că nu voi discuta de cătă numai părțile acele din recuizitorul ministeriului publicu care său trecutu lăsatu. Voi începe, domnilorū, acolo unde ministeriului publicu a sfîrșit. Acostu auditoriu intelligent care așteaptă cu altă impacientă rezultatul desbateleriști noastre, fiind că pozițuna d-lui Aricescu l'interesă, acestu auditoriu, dicu, păstră in memoria lui expresiunea de licență presii" expresiune cu care său tacatu teoria politică a d-lui Aricescu. Ați observat, onorabili magistrati, că ministeriului publicu său mulțumită numai de a pune in balanța acuzațiunii acăstă expresiune, fără însă să ne arate criteriu ce există între libertatea presii și licența ei, după cum său denumit'o. Dacă ceia ce ministeriului publicu a lăsatu necaracterisat, me voi sili eu ca să completu ideea sa; nu însă, ca să indică acăstă linje de demarcare, dără ca să demonstreze că acolo unde o comparație nu este putințiosă, acolo există numai nedefinitul. Prin urmare, ideea vagă și lipsită de ori-ce semnificație. Expressiunea de licență are a sa însemnatate numai in dominul saptelor, de locu in materie de presă, căndu expresiunele au totă cunînță și căndu nu valamă nici bunele moravuri nici ecitație. Dacă mi tolăriți puținu pedantismu, ve voi aduce autoritatei cari voru da totă taria loru in privința celoru dise pînă aici. Astă-felu, domnilorū, renumitii jurisconsulți Filangieri, Pastoret¹, Becarieș, ² afirmă, positiv că in domeniu moralu precum in materie de presă distincțunea intre "libertate și licență" este imposibile. Jurisconsultii electici cari și au desecată puterile spre a putea intr'unu modu sicuru a areta deosebire intre dreptu și nedreptu, său vedutu constrânsă a declară slăbiciunea loru căndu au voită să indice criteriu intre libertate și licență, căndu este vorba de domeniu morale. Deci, căndu ministeriului publicu a aruncată licența asupra articolului d-lui Aricescu — acestu capu de acusare nu se poate considera de cătă ca o aserțiune, de vreme ce nu se poate înca odată constată o comparație intre licență și libertate; de vreme ce domnia este pentru libertatea presii.

Ministeriului publicu așa deșteptu pe domnul Aricescu ca săi pătă proba legalimente călcările de legi săvîrșite de către guvern. Dară a cere asemenea dovezi in materie de presă este

¹ Scienza de la legislazione.

² Lois penales.

³ Delitti e delle pene.

a cere imposibilu. În adevără din combinațiune art. 62 și 63 legea presii, două ipoteze suntă putințiose.

1. Admisiunea dovedilor „în contra singurilor funcționari publici“ (art. 62 alin. 1-ia.)

2. Sau căndu nu este vorba de funcționari publici — „respingerea ori cărui dovedi spre statonnicarea faptelelor imputate“ (art. 63.)

Celu de intău articole nu poate fi aplicabile pentru cuvîntul că funcționarii despre cari au vorbitu clientul meu, suntă funcționari justiciabili numai de curtea de Casare. Așa dără art. 62 nu-i concerne. Prin urmare dovedă cerută de ministeriului publicu nu este posibile a se da.

Celu d'ală doilea articlu prescrie într'unu modu expresiv că dovedă testimoniulă nu este admisă (art. 63.)

Deci, a cere administrarea dovedilor in materie de presă, afară de casul prevedutu exceptionale in art. 62 este posibile a cere imposibilul.

Este unu altu punctu care a scăpatu din vedere onoratului meu colegu ca să respundă la unu altu capu de a-ensare. Ministeriului publicu acusă pe d. Aricescu pentru că a dișu in articolul său că există guvernul perso-nale. Însă fie-mi permisă a responde d-lui procurorū că de vreme ce domnia sa a negată constituționea noastră, prin acesta său afirmațu guvernul per-sonalul.

Fie-mi permisă, domnilorū, acum să ve spune că traducționea ce așa făcutu ministeriului publicu expresiunii „Vox populi, vox Dei“ — nu este după mine cea adevărată. — Voca poporu nu este după cum său dișu domnul procurorū *Urgia lui Dumnezeu*. Eu dicu că voca poporu este voca lui Dumnezeu, adică Libertatea, Egalitatea și Frăția!

Nu mă mai remane acumă de cătă puținu de dișu ca să terminu. Clientul meu este acusată pentru unu delictu de presă. — Însă, domnilorū, domnia-vosă cunoșteți mai bine de cătă mine că unu delictu fiind o infracțiune legii sociale, una din condițiunile indispensabile pentru existența sa este intenția. Nu uită, domnilorū, că delictele de presă este unu delictu intențional.

Deci, este de datoria ministeriului publicu că se facă învederă intenționea autorului. Pentru mine, domnilorū, articul d-lui Aricescu, dupe cum său arătu începătă incă de la începătă, n'are altă intenție de cătă a emite unu sistem.

Nimeni, domnilorū, nu se potu condena pentru niște teorii care nu suntă fără lesne de înțelesu.

Suntă convinsu dără că verdictul d-vostre nu poate fi altul de cătă acuizarea celu mai onorabil bărbat!

In urma acestei pledorii, aperato-riul interpellindu pe d. Procurorū ce poate responde la argumentările sale, d. Procurorū, așa dișu căte, va cunînță fără însemnatate, eră la dilema ce i s'a pusă de d. Petrescu a declarată că n'are nimicu de preintîmpinat.

Pledoria d-lui Atanasiu

Domnilorū, ascuțindu desvoltarea acuzațiunii d-lui Procurorū, am simțită acea placere său se dicu mai bine acea multămire, pe care poate căpăta unu auditoriu, cindu ascuță pe unu profesorū pe catedră făcindu analiza grammaticală sau logică unei opere, certindu, daca reflecțiunile coprinse într-o suntu adevărată, suntă juste, sau dacă se aplică bine la obiectul de care este vorba și să muncește a areta că redactorul acei opere, nici eleganță are, în expresiuni, nici armorie in idei, nici vr'unu fundamentu in alegăriile sale, deși alinterea arată u mare energie și căldură in compoziția sa, cu alte cunînțe neîntîgine a supra tărimului sciunței, și ne arată pe autorul nostru că ar fi încă începutu

ștandu a vede acăstă luptă a presi întrreprinsă prin presă și grăbindu-se a cere condamnaționea a autorului, s'a pusă însuși, prin modul cu care și-a desvoltat argumentele, in cea mai grea pozițion, să fie in contra-dicție cu constituția publică, cu sentimentul generalu și cu realitatea lucrurilor; ocupată a desvolta in puține perioade sensul reflecțiunilor ale autorului și a trage de acolo concluzioni după plăcere, a uită a ecămina mai întotdeauna în totalitate spiritul acelui articolu și a compara de este in conglăsuire cu constituționea Ţerei, de este numai o emanațione a principelor fondamentale coprinse într'insa și de are de fundamente o tactică ce se urmează supt regimul constituțional să apoi se vie la cercetarea cestuișel, aceia de se pote astă într'insul vr'o culpă, de i se va putea atribui unu cugetu resturnătoru sau revolutionar. O altă deosebită esențială era datoru Ministeriului Publicu se facă in acuzaționea sea; adică acea-a a reflecțiunilor pe care autorul atribute minorită (ca să nu dicu guvernului) că are, și că cugetă, a realisa spre a se menține la putere, și a reflecțiunelor autorului, prin care combătinu pe aselea, le demonstră de contrarii constituționei și interesului obștescă, acăstă deosebire d'ar fi făcută acuzațiunea, să ar fi petru că in acelle frase in care a crezut că intimpina spaimă și groza nu se coprind de cătă unu limbajul pe care dreptul și legea și interesul Națiunilă, a autorisă astfel forța expresiuni respingătorie răului cu care autorul presupune soțietatea americană, nu s'er fi părătit unu atacu ci o aparare a autorului de acțiune. Dară din contra acuzaționea fară să ne dea o ideia de adevărată natură a delictelor ce susține că s'ar fi comis, fără a pune suptu vederile noastre elementele constitutive acelor delicti, locul unde ele ecista, a combătutu reflecțiunile autorului prin alte reflecțiuni înțeleghindu totu contrariu de acea-a de autorul a voită să dică. Acăstă dar contrarietate in ideile și cugetările autorului, acăstă lipsă totală și pînă la umbra acelor delicti, venindu noșt acumă să desvolta întrându mai de aproape in cerbetarea materiș spirituale de care se compune actuala acuzațion.

Trei delicti ne a desfășurat d-lu Procurorū in desvoltarea articolului politicu, și aici ni se prezintă de sine o reflecțiune. Este ore cu puțină a se astă în destul, d-lorū, a avea sub ochii noștri acăstă poziție politică, ci trebuie se luăm in considerare și misiunea ce conformu cu constituționea, are in statu opozițione și presă, acăstă a patra numită putere morală in statele constituționale. Opoziția, d-lorū, este unu principiu de viață fără dinsa legalitatea actelor unu guvernur ar reminea totu d'a una in intinericu, talentele oratorii nedevoltate și plenitudinea luminelor trebuințiose a se aduce guvernul și Statul, mereu in lipsă. Ea poate fi asemănătă cu unu bărbatul gelosu de soția sa, care nu iartă pe unu altul săi sărute măna, fie și in mănușe; astă-felu, este ea gelosă in privința acelor căre dorescă a veni la putere, nu suferă pe orice; cere să se afle la dănsii o superioritate intră tot, precum este și postul Ministerialu, care ca cugetul loru să fie totu-d'una sinceru, morală nepărată, și, faptul totu-d'una legală, și spre a da acăstă pe față astă mereu dispută și intră in luptă. Vedești ce se face astă-din in Anglia in acăstă vecchie vală a libertăților constituționale. Ce chăstigne mai dreptă, mai legală decătă acea, acădără insulăriu Ionice la Statul Elinescu, și cu totă așteata opoziția, acojo a atacu și vigore, și acăstă cugetare a Ministeriului și eu credu că așa așa să facă acuzațiunea de așteptării, ci numai că să nu calce principiul că totu actele Ministeriului trebuie a fi consecrate, spre a ne pătrunde de legalitatea și de utilitatea loru. Opoziția însă astă-din la noi compusă din majoritate se astă in mai mare dreptu de cătă de obiceiul a combatere cu vigore actele Ministeriului și a cere restorânicirea stării normale și spre acăstă micul și legalul, ei mijlocu este presă; iată dar suptu ce influență a circumstanțelor, după care necesitate a trebuințelor soțietății, acăstă articolul politicu a eșită la lunjă in diariul Reformă.

Însă pentru că unu atacu săa făcută guvernul, nu urmări să respunză se fie o acuzațion și o traducere înaintea grilajului curții, o justificare judecătoră, ecista, presă Ministerială cu înlesniri și mijloce mai superioare, cu oprejucările totu d'una că cea-a ce coprindă este oficialu, este unu adeveru. Prin ea urmări a se justifica, și a hrăni luptă combătinu idei iarăși cu idei, înlocuindu principiile cu alte principii și demonstrându legalitatea procedării sau basinduse pe regulă că pentru dănsul salutul poporului este o lege supremă și că in folosul lui face totul.

Ministeriului publicu dar neaște-

ștandu a vede acăstă luptă a presi în-

treprinsă prin presă și grăbindu-se a

cere condamnaționea a autorului, s'a

pusă însuși, prin modul cu care și-a

desvoltat argumentele, in cea mai grea

pozițion, să fie in contra-dicție cu

constituția publică, cu sentimentul ge-

neralu și cu realitatea lucrurilor; oc-

upată a desvolta in puține perioade

sensul reflecțiunilor ale autorului și

a trage de acolo concluzioni după plă-

cere, a uită a ecămina mai întotdeauna

in totalitate spiritul acelui articolu și

a compara de este in conglăsuire cu

constituționea Ţerei, de este numai o

emanațion a principelor fondamen-

iale coprinse într'insa și de are de

fundamente o tactică ce se urmează

regimul constituțional să apoi se vie

la cercetarea cestuișel, aceia de se

pote astă într'insul vr'o culpă, de i se

va putea atribui unu cugetu resturnă-

toru sau revolutionar. O altă deose-

bire esențială era datoru Ministeriului

Publicu se facă in acuzaționea sea; ad-

ică acea-a a reflecțiunilor pe care

autorul atribute minorită (ca să nu

dicu guvernului) că are, și că cugetă,

a realisa spre a se menține la

putere, și a reflecțiunelor autorului,

prin care combătinu pe aselea, le de-

monstră de contrarii constituționei și

interesului obștescă, acăstă deosebire

d'ar fi făcută acuzațiunea, să ar fi pe-

trunsu că in acelle frase in care a cre-

zută că intimpina spaimă și groza nu

se coprind de cătă unu limbajul pe

care dreptul și legea și interesul

Națiunilă, a autorisă astfel forța es-

presiuni respingătorie răului cu care

autorul presupune soțietatea ameri-

cană, nu s'er fi părătit unu atacu ci o

aparare a autorului de acțiune. Dară

din contra acuzaționea fară să ne dea

o ideia de adevărată natură a deli-

ctelor ce susține că s'ar fi comis, fără

a pune suptu vederile noastre elementele

constitutive acelor delicti, locul unde

ele ecista, a combătutu reflecțiunile

autorului prin alte reflecțiuni înțele-

ghindu totu contrariu de acea-a de au-

torul a voită să dică. Acăstă dar

contrarietate in ideile și cugetările au-

torului, acăstă lipsă totală și pînă la</

sonală la care D. Rosetti î-a răspunsă forte nemerită; însă noi observăm, să pote presupune cineva de atacat său ofensat prin truă dicere a cărăi însemnare este aşa de controversată și intunecată, se poate destea în interesul Publicului ideia unui atac ca se fie și în realitate acela ofensat din cauza disprețului ce pentru dinsul sără destea în opinioanele cititorilor? Nu Domnului! sensul cuvintului ofensiv trebuie să fiă îndată și în unanimitate de toți într-unul și același felu înlesu, și aicea amă veștă că d-l Procuror chiar să aflat în indoială și anevoiu cumă se justifice interpretația ce a făcut, daru cu acestu metotă desceptamă noi în spiritul publicului, ideia atacului, iară nu paroile acelui articol, și faptă altuia nu se poate impata mie.

Atac d-lorū nu este o reflecție sau o cenzură despre tendința unor persoane a se menține la putere, atac este expresiunea unor cuvinte prin care se atribuie cuiva o calitate rea, unul sau mai multe viceuri care le spune la disprețul Publicului și încinește mihiere susținătoră. Se poate atribui acelor cuvinte acăstă putere? Nu d-lorū, cu placere așa fi adus exemplu din istorie și din filologie de cea ce este în realitate un atac în contra persoanei, însă n-amă putut fi pregătit pentru acăstă și din cauza suferinții mele acună nu mă aduc amintă. Mă mărginescu numai a vă raporta unu asemenea exemplu din oda Poetului Național Fundescu la Grecia unde se exprimă astfel: în privința fostului Rege Othon

„Regole ce nu e' n' stare uă poporă se guvernează, n're negredere în sine este slabă, este miselă.

Aici cuvintul mișel (să lăsăm aprecierea celor lalte parole neatinse) cuvintul qisă mișel este unu atacă caci elu atribuie lui Othon o calitate prostă, desprețuită pentru dinsul, pe care d. Fundescu s'a imputernicit din evenimentele petrecute în Grecia ca săl o atribuie. — Există vr'o asemănare între modulă acesta de a ataca cu acele parole menționate de d. Procuror? nu d-lorū, iată daru că este adevărat cea ce amă susținută că șeful acesta alu acuzaționii, cale îndată ce vomu cunoște caracterul celu adevărat alu atacurilor.

Asemenea putemă dice și înprivința alinișiloru despre care ne au întreținută așa de multă d. Procurator Alinișurile, nu suntu de cătă unu felu de pilduire, ele suntu modulă celu mai nobilu de a propria adevăratul la urechile Stăpănești. Nu mă voi ocupa cu ecceple din antichitate, însă o alinișune findu că se aplică la tōte căsăriile de o asemenea natură nu se poate considera că are unu sensu determinat și aplicat la o singură persoană ca să fiă considerată ca o injurie, aici parola sau pilduirea se aplică asemenea și la d-nii Ministerii ce slujescu pe unu Principe prenumă așa slujită acea pe Charol și alti pe altul. Asemănarea se poate aplica și Pincipelui ce se încredință la asemenea bărbăti, însă concluzia de a atrage din menținerea unui eveniment istoric înființarea unui delictu, este așa de arbitrară în cătă priumirea ei va fi echivalentă cu o adevărată Interdicție a libertății paroile.

După aceste, d-lorū, trecem la desvoltarea șefului alu doilea, alu violenții sau alu cărcări art. 48 din legiuire, prin care se peneșă acela ce aici ură în contra guvernului.

Parola prin care se află acest efectu, suntu: unde este la noi respectul legii?

Guvernul justifică, prin conduită, Guvernul personal Români răbdă..... apoi devine leu.

Din tăgăduire daru a respectului către legii d. procuroră a trasu conchiusune că poporul se va coprinde de ată mihiere în cătă să se ecălatește păna la o ură în contra Guvernului, și deelamindu în contra d-lui Aricescu a cerută se dea pe față cărcăriile legilor. D-nu Rosetti, după ce a făcut o intinsă și eloquentă respingere, a primit provocătua de a pune suptă vedere mai multe casuri la care legea s'a violat, începând de la violația Constituției în privința contribuționilor ce se strigă fără budgetu, intrerupe, mijlocescă, și Curtea declară pentru că obiectul procesului nu suntu faptele guvernului, nici elu să judecă astădi, dovada despre călcări nu se poate primi.

D. Rosetti s'a aflată aici în dreptul său, acuzația ia pușă ca o condicție; dovedește cărcăriile și atunci d. Aricescu rămîne neatinșu.

Interdicția de a dovedi este însă condamnația a acuzaționii, pentru unu adevărat pote cineva fi supusă la vră penalitate? dar, și n'adeveru dovedă este cu totul de prisosu, caci cuvintele aici se raportă la starea generală a lucrurilor la evenimente cunoscute de obște, și urma ca d. procuror să nu se mărginescu numai la o negare. Ci d-lui se contra dovedă pasă legilor care este unu faptu pozitivu primitoru de dovedă și să o producă prin jurnalele Ministeriale, prin foia oficială în care se coprindu ordonanțe și decretetele lăsate pe dispozițile constituționii, se ne producă

in fine acăstă dovedă prin invocarea constiții publicului, caci cea ce este de opște cunoștu chijăru dupe regule dreptului nu este obiectu de dovedă; însă, d-lorū, noi susținem că o declarație de felul acesta nu se putere magică de a umplea cu ură animile cetățenilor în contra guvernului. De obicei ori cine, său a perduț o judecată, său s'a văzută dată afară din funcție sau pentru ori ce altă contrarietate, strigă totu d'aura; Înjustiție și declanșă, respectul legilor numai ecclastă, acăstă este un modu de consolație de a-i versa necezelu pentru o faptă suferită și considerată de o injustiție. Si acăstă se face de obicei la tōte statele și eu nu știu daca d-lu Procuror stărueste cu seriositate la pretensiua d-lui dacă se crede imputernicit a ne afirma că atătă în ramul judiciar, Administrativ, ect. ect. n'amijlocit nici unu felu de călcare de lege și prosperitatea societății crescută. Cum daru d-lui a credut că printr-o declarație asemenea sără putea așa ură, și ură în contra guvernului, iară nu în contra aceluia ce a săvîrșită înjustiția? Nu d-lorū ură după art. 43 însemnă altu ceva, presupune alte imprejurări, caci dicerea guvernului este în domnia însemnare: I-iii coprind asemenea, organismul soțialu, sau în felul constituționii; II coprindu persoanele căror putere le este incredințată, se deosebesce daru și ură după acăstă devisiune, și altu ceva este se provoci ură în contra formi guvernului, altu ceva, în contra persoanelor, și acea lege interdice și penează ură atătă în contra formi guvernului, caci ea poate fi unu efectu alu amăgiri și ale ingelișui subu desvoltarea perspectivei uui viitoru ferice, și ameliiorări posuții naționale, iar ură în contra persoanelor este totu d'aura unu efectu unei conduite nedemne și nelogale și are caracterul nu de ură ci de mepris.

Forma Statului nostru este monarhia constituțională, coprindu daru ceva actie, incriminat că după acăstă formă națională nu ya putea să prospere? din contra elu reclamă păstrarea religioasă a acestui regim.

Forte daru, greșită este acuzația cindu pretinde că d. Aricescu a

violatu acea lege prin art. său politicu. Din contra, dicemă iareșă că pe cătă se atinge de ură în contra persoanelor, rivalitate în statul constituțional suntu chiar de lege tolerate ca unu efectu alu ambiții și emulaționii, și unde suntu rivalități și atacul mijlocescă în contra persoanelor nu spre ale face unu obiectu alu ură poporului, ci spre ale deconideră cindu conduită loru ne dă acăstă apucătură, serviciul publicu domnitoru! adică funcționile, s'a creatu, și se acordă cetățenul în interesul societății iară nu în alu său propriu, de acea elu trebuie se aibă calitatele necesare, sciință, probitate, diligență, blindete, afabilitate pătrundere. O! lingăescu în adevărat mulți postulă de ministru, daru sănătății și gădăi de postu este inconjură? cu cătă unu postu este mai inaltă, cu atăta se cere superioritate mai mare, ai se ordoni tutulor, ișt trebue daru atătă sciințele relative cătă și cunoșința caracterul omului și o mare energie cu care natura n'a îndeșrată pe toți.

Iată misterul descoperită, pentru ce amă veștă în pușă ană multe schimbările de minister, schimbarea adeasa a ministerelor nu este unu pre-judiciu pentru Tronu, ci este unu remediu pe care elu este datoru să aducă în folosul comunității cindu cei ce suntu la putere nu se bucură de opinione publică, și eu creșă că numai printr-o severă inspecție aconduitei funcționarilor, respectul legilor va fi întemeiată.

Pote daru ministerul publicu a nemănia cu reson, de ce aceste rivalități nu incetă, ca persoanele actuale, să și conserve puterea și asemenea păna întrătăta în cătă în ori ce cuvintu, în ori ce frase se vadă o provocătua la ură? daru acăstă pretensiua este în contra regimului constituțional după care ori cine este în dreptu a-și manifesta opinionea sa despre capacitatea, delul și legalitatea conduitei funcționarilor, și cine udă de unu dreptu nici odată nu oomite unu delictu, desavantajul provine atunci din elemente propriu alu individualității funcționarului.

Daru nu, domnitoru, reul sănătății acăstă este imaginar, este fără realitate, să numai în opinioanele și alegăturiile functionarului celu ce nu toleră altuia întrătăta ce face de dreptul său, amă qisă și altă dată și iată o repetu, că măsura dupe care libertatea parolei se apreciasă, nu se afă în lage ci iu moravuri; amă cunoștu unu funcționariu grecu (și tacu numele lui acumă) care nu toleră ca în petițile date la dinsu se menționeze cineva că actulă în cestiu este nelegalu, și cu tōte acestea altă calificătua nu se poate da caetorul în contra căroră jeliuim. De și acelu funcționar a trăit și în alte state liberale, cindu se află în funcție se schimbă cu totul și frasa cea mai legală și se părea lui unu atacă, rupea și înăpoia petițile. Mai menționeză încă unu cădu. Unu cetățianu se află înaintea unei curi și în petiționea sa se exprima că faptele procurorului, era arbitrage, sub-stitutul acelui curții propune înădătă condamnația petiționariului pentru atacu în contra ministerului publicu, membrii curții făcură în urmă observație că cererea lui era destituată de fundamentu, astfel, d-lorū, stăpiniște cădu de mică amăgire și face pe omu a se abate lesne, cindu alinterea într'insulă nu se află unu fundamente de principii solide și o dispoziție dobândită în viață practică de a tolera censura fapelor sale; o dică acăstă domnitoru, nu ce se aducă vr'unu blamul tinărului meu amicu și procurorul acelui curții pe care eu stimă, ci

sei, căci spre ajudeca justu, nu ajunge numai teria și spiritul de care ne a dată probe, ci trebuie și experiență. Zică d-lorū și pentru dovoră ca nu cumu-va din ore care ilusiuni, greșită aprețare și din concepționele derivate din regimul trecută se voile a restrînge acăstă mesură a libertății parlui mai multă de cătă limitele ce legiuitorul insuși a pus și pe care trebuie să le căutați nu în cuvintele legilor de presă, ci în spiritul constituționii; în interesul obștesc și în drepturile omerurii, nu primiți cu lesire că parolele producă acelui efectu și că reul este rezultatul cuvintului și nu consecuția fapelor funcționarilor; arătă, d-le procuror, unde este turburarea provenită în societate, din cîteva articlului incriminat? Din contra cetățenilor suntu liniștiți, contribuționile se plătesc, forța guvernului nemicorâtă, daru, dispoziționile omului le presupune contrarie ministerului motivul acestui fenomenu, caută-lu nu în vorbirile cetățenilor, ci în legătatea fapelor.

După acăstă analisă, domnitoru, nu mi rămîne altu-cevașă a adăoga de cătă ca o provocătua la ură este o mișcare de altă natură de cătă o desvoltare blindă a unor idei politice și o critică a unui sistem Guvernamental; acelă trebue se chemă pasiunile în jocu se înșiru suferințele și se pui înaintea ochilor perspectiva foloselor ce o se rezultă din înțărătă și din temeritate; și mi pare rău că n'amă putut avea pregătite frâșe culese de la alte procese de acăstă natură care vedești cîtă diferență edistă în modulă expresiuni, în caudul de față din contra avemă arătarea dispoziționii spre răbdare, și laudă caracterul Români că scie se suferă, însă precumă tōte lucrurile are limitele loru asemenea și răbdarea. Este o expresiune proverbială: cuțitulă a ajunsă la osu, și cindu ajunge păna acolo, omul celu mai blindu devine leu. Cel este supărătoru, audului, cuvintele aceste? acela numai, se poate scandaliza, cine va avea cugetul ca se înțingă păna la osu cuțitul, daru atunci nu trebuie să se temă de paroile libere ale altora, ci de legile naturale, ce creațorul a sădătă în ființă omului în interesul conservaționii sale. Unu generalu în antichitate a qisă că nu crede se fie vr'o lighionă apăsată care rezistănd mereu se nu se pote mintui. Aceste cuvinte ce s'a qisă și s'a repetă și la alte națiuni și în fapte cunoștute de toți, din suferințele vietii private: n'a descoperită daru d-lui Aricescu vr'unu lucru nou nimului; nici insușita dispoziționea spre rezistență ca se ne miniemă așa de tare în contra lui, și pentru pușine cuviute, materie așa de inocență și de ușoră, se cerează condamnația lui la osinde grele precumă este privația libertății.

Trecem d-lorū la desvoltarea șefului a 3-a alu acuzaționii. Cindu, domnitoru, docești șefuri cele mai capabile să aibă unu postu pe cătă ce suntu așa de desarte, este cu putință că se contestă, și că d-vosă veți face publicul, dorită satisfacție de a-lu înăpoină ne atinsu familii sale care su legitimă speranță așteptă acestu reșultat.

Terminu aici apărarea noastră, adăugindu numai cătă a fostu observaționea de justă ce amă făcută în precedență, că temerea nici una n'a putut inspira ascultarea acuzaționii și că de mi se destăptă vr'o altă temere, acea este pentru consideraționea d-vosă; vedea că să nu lăsați posteritatei unu motivu de mihiere că n'au tolerat libertatea paroile, în vreme ce o se fondă pe constituție, cer dar, și așteptă achitarea d-lui Aricescu.

Ministrul precedentă precumă domnul Golescu, care de s'ară fi bucurăt de încredere Domnitorului ar fi adusă pe România în starea la care Cavur a rechimătă pe Italia.

A dori cineva mărire patrii sale, a lăuda calitățile bune unei persoane, vis-a-vi de o alta, a preferă sistemul politicu alu aceluia, nu va să dică că e calomnie, și defăimă pe următorii Ministrui actualmente la putere, ci că are pote o predilecționă bine fondată sau nu în favorul acelui persoană; acuzația daru în privința acăstă se depărtează de adevăratul interesu alu protejaților ei, cindu se minia, așindu că un altul are calitate superioare și nu se munceste a arăta că și actualii Ministrui au capacitatea administrativă, că suntu bărbăti politici și că ținta loru nu este alta de cătă gloria și fericirea Patrii, și să insușe acăstă convicție în sufletul Poporului.

Viața bărbătoru Politici, și militari, talentele loru, geniul loru, se consideră uă proprietate Națională în folosul căruia ecclastă a celorlor este destinată; iată motivul pentru ce diferență între dinsu trebue să fie cunoscută și arătată.

Nu alcătuște dar paralelul ce face autorul nostru obiectul delictului de calomnie și defăimare.

D. Procuror, atătu în faptă cătă și în teorie, să așă în greșlă. Calomnie, este după lege a atribui cuiva o faptă penată pe care dinsul să sâvîrșită. Defăimare din contra de alu devenită că n'au indeplinit obligaționile sale civile, sau alinterea îndatorii funcționii sale după cuvintă, de unde ar ivori o deconideră pe dinsul, astfel de ecceple ar fi să împrăștiamă unu svonu mincinosu că unu comersantă nu și plătită politile și să proteste. La unu ministru s'ară aplică defăimarea cindu amă fi scrisu pentru dinsul că ar fi scocu pe cutare din slujbă, funcționarul integră și capacă ca să-lu înlocuiască cu unu favorită, că toleră abusurile spre a se imbogăți funcționari și alte mai multe de asemenea natură.

Calomnie iată ar fi de ale atribuți furtișagă pecuniilor publice sau fapte de acele pentru care ei potu să dați în jedecătă ca ministrul. Din acăstă nu se așă nimică în reflectiunile autorului ce se raportă la cea ce ar fi putut fi țara cîrmuită d-acei bărbători. În teorie daru greșește d-lu Procuror, căci altă este semnul legelor și altfel le interpretă d-lui în faptă; iată se abate de realitate căci fapte asemenea mincinose nu suntu obiectul acelui articol de care de s'ar fi ocupat cu asemenea obiecte n-ar fi avut caracterul de un art. politicu și nu vădă pentru ce d. Procuror a înmulțit șefurile acuzaționii în vreme ce după sistemul logic ce a luat, putea să coprinsă prea bine și acele expresiuni indelictul de a voi a atișa ură ect, se încheia dar din tōte acestea că a cugetu d-lui Procuror nu are nici un fundament, și că inocența d. Aricescu este mai presus de ori ce contestații, și că d-vosă veți face publicul, dorită satisfacție de a-lu înăpoină ne atinsu familii sale care su legitimă speranță așteptă acestu reșultat.

SUPSCRIERE
IN FOLOSUL POLONILORU.
D. Panait Casimir. 300
— T. C. 151

DUMINICĂ 5 MAI.

Dominului Vaillant are se tratate de
Media și de Persia.

1. Va însemna sensul tehnologiei geografice a tartarilor — va arăta cum din Anaki tartari au esit Anaxii greci; și cum din Tagh-orma tibetană, caucasul să numită Togh-armă; — va desluși sistemul celor două principii dîse Ormuzd și Ahriman pe carele este înțemeată religiunea lui Zoroastru va face să se înțeleagă ce era acestu zoroastru; — prin cifrele chiar ale acestu sistem, va dovedi cum că această religiune a luminei și a științei n'a fostă de cău o alegorie astronomică, în fine va da sensul de mai târziu simbolurilor acestei credințe.

2. Va arăta de unde se tragă Persia și de unde le vine numele lor, prin înțelucirea istoriei a Pisadilor; și, mai vîrstos, prin acea a lui Rustam celu mai vîrstos din ei. Va arăta cum acesti d'antă Crai ai Persilor nu sunt de cău niște personalizații născute din zodiac; — va arăta cum ei au domnită atât de multă — nu numai prin sensul adeverat al cîrfelor date de istorie, ci chiar și prin înțelucirea planului din templul celu mareș de la Siras va dovedi minciuna cuvintelor. — În fine prin paralelă ceală va face către magia magului și Sagia Sagului, adică între adeverul științei și minciuna fabulei, va conchide despre vechimea imperiului Persilor, dându-și părere despre lealitățile intemeierii sale.

Un agronom. Că cea mai bună recomandare dorește a intra într-o momie. Doritorii se vor adresa în Dădesca la xanășă Enză No. 12. I. T.

No. 401. 3 2z

De dată cu dobîndă.

Galbeni 1000 ai Kasei minorilor și Lăpușa Raksti se daă că înțempsătare că dobîndă legală mi inotekă valabilă și formalită de sib-skrissă Ioan Crăciună sliga Kraiovi.

No. 403. 3 2z

de înkriat Lingă biserica Ogești sliga Xagi Tădorake, 5 odată săză 3 jos grajdă și grădină. Amatorii se vor adresa la Iankă Movilă totă ne achită sliga No. 5.

No. 402. 4 3z

de vinzare. Vinză de vechi trusări de momie că le are casa în Districtul Rîmnici-Sărată, Slănic-Rămnici și care se alcătuiesc de Bișenotă de Jos, Brăilești și Bănești, toate lîntă sună de altă fază și sună singură în sună de noapte 4447 1/2. Domnii amatori se pot înțelege că mănușă nețeșă cătă și pentru că le arăta planșă și calitatea acestei momii. Loksinga mea este în kanală sliga Dreantă No. 2.

Elena Nîzleasca.

No. 381. 2 1s

Agentul soțietății dramele și do fieră Franțeze-Austria, făce că neșteșă testelor d-lor Komersang și oră kărsia ceteșeau din Principatele Români, că urmărește a transuorta mărfuri și obiecte de totă felul din orașe care parte a Esromi aișă în gară, prețul său și d'ajă în orașe care parte a Esromi că prețul foarte moderat și mărcile fixate.

WILHELM VALDNER.

Agentul Soțietății dramele și de fier gubernamentală Franțeze-Austria. Sliga nemță în casa d-lor Rațuca. No. 392. 10 3z.

de înkriat.

Kasa dela Filarău nr. 18 Orăștie într-o scoaterea sămânță de gindări că 9 camere, din care 2 saloane forte mari, cămă și învăță așteoră kase, într-o gîndă intr-o insă vină să să bere, că lokul să din gara învăță, sună valea Filaretă; sună a se succala cără la gara ei, să la poartă că dă în Filaretă. Doritorii se vor arăta la Administrația acestei foi sună a altă prețurile și kondigile.

No. 382. 4 2z